

LIITE 3: Rakenna novelli, AI, S2

On erilaisia novelleja. Usein novelli on juonikertomus. Siinä on yleensä yksi tai useampia henkilöjä (huom. henkilö voi olla myös muu kuin ihminen), jolle tapahtuu jokin **muutos**. Kertomuksessa tapahtuu sellaista, joka muuttaa jotakin.

Novellissa on kuvailua, jota olet jo harjoitellut. On pienempiä tapahtumia, joihin henkilö/henkilöt reagoivat. Nämä tapahtumat vievät novellia eteenpäin. Sitten tapahtuu jotakin sellaista, jota ei osattu odottaa. Tämä tapahtuma muuttaa jotakin. Se on käänne.

Novelli voi loppua siihen, että kerrotaan, mitä henkilöille tapahtuu käänteen jälkeen. Loppu voi olla myös avoin. Silloin lukija voi itse miettiä, mitä tarkalleen tapahtui.

Ohje ja mallina toimiva novelli

Tehtävä:

Lue novelli. Mieti, mikä siinä oli ratkaiseva käänne.

Suunnittele sitten oma novellisi. Saat apua seuraavasta kuviosta.:

Aika (esim. yksi päivä, vuosi tms.)	Tapahtumapaikka/tapahtumapaikat:	Henkilö/henkilöt:
ALKUTILANNE: PAIKKA, AIKA, HENKILÖT	KUVAILUA	
PIENIÄ TAPAHTUMIA JA HENKILÖN REAKTIOITA:	KUVAILUA	
MITEN HENKILÖT JA ASIAT MUUTTUIVAT?	KUVAILUA	

Mallinovelli Soittoääni

Soittoääni oli ärsyttävä. Sami oli päättänyt pitää sen vielä jonkin aikaa, koska se oli lahja pikkusiskolta. Sisko pukeutui mustaan korsettiin ja punaisiin kenkiin. Sisko tykkäsi hevistä ja kaikesta räähkimisestä. Sami ei tuntenut bändiä. Hän itse piti hiphopista ja rapista.

Sami pysähtyi ja meni kauemmaksi tiestä. Tähän aikana oli vilkas liikenne. Melulta oli vaikea kuulla mitään. Hän vastasi.

- Milloin sä tulet? äidin ääni oli jotenkin alakuloinen. Epäilikö se jotakin?

Sami sanoi tulevansa tunnin kuluessa. Hän poikkasi kahvilaan ja tilasi kahvin. Mustonen ja Abdi istuivat nurkkapöydässä. Sami ei halunnut tavata niitä. Varsinkin Mustonen oli ärsyttävä. Abdi taas puhui koko ajan, varmaan nukkuessaankin. Sami istui selin heihin ja katseli ikkunaan. Se piti tehdä tänään? Vierisessä pöydässä istuvat miehet katsoivat Samiin. Oli surkea olo.

- Mitä Sami, tuu pelaan! Se oli Abdi. Sillä oli näköjään uusi punainen pipo.
- Sori, mutta mun pitää mennä, Sami nousi ja näki, että Mustonen nosti kättään.

Hän heitti Mustoselle katseen. Ne olivat menossa pelaamaan biljardia. Hänen piti nyt mennä kotiin ja hoitaa asia. Miten hän selviäisi? Olisi pitänyt aloittaa valmistelut aikaisemmin. Miksi kaiken piti olla näin vaikeaa.

Sami soitti ovikelloa. Äiti avasi oven. Se oli tullut suihkusta ja sen tukka valui vähän vettä. Valkoinen kylpytakki sai äidin näyttämään kalpealta. Olikohan se nukkunut hyvin? Äidillä oli yövuoroja parin viikon välein. Nyt äidin tukka itki.

- Mä keitän kahvit, äiti sanoi. Mä heräsin vasta kahden aikaan. On nälkä.
- Mä join kahvia ihan äsken, anna jotakin mehua, Sami istuutui keittiön pöydän ääreen.
- On täällä, äiti istuutui. – Mä katoin, että sulla oli jääkiekkokassi pakattu, alkaako teillä nyt jo jääharkat?

Sami katsoi äitiä. Kyllä äiti tiesi, ettei jääharkat ala vielä elokuussa. Ehkä se oli katsonut kassiin.

- Mä ajattelin muuttaa nyt isälle.

Nyt se oli sanottu. Samia ahdisti. Äiti ei puhunut mitään, katsoi vain. Sanoisi nyt jotakin. Sami katsoi äitiä. Äiti katsoi ja sanoi sitten ”jaan”. Sitten äiti nousi ja meni kylpyhuoneeseen.

- Äiti, Sami koputti kylpyhuoneen oveen. – Äiti, mä lähden nyt.

Äiti tuli ovelle. Silmät olivat märät.

- Soittelethan sä, ja tulet käymään?
- Tietenkin soittelen ja tulen käymään, viikonloppuna ja sillai. Enhän mä kaukana ole, Sami vastasi. - Ihan lähellähän mä asun.

Sami painoi oven kiinni jälkeensä. Selityksien aika tulisi myöhemmin. Äiti kyselisi, miksi ja hän yrittäisi selittää, vakka tiesi, ettei äiti ymmärtäisi. Ei äiti ollut tehnyt mitään väärin eikä isäkään kaikkea oikein. Hän nyt vain halusi muuttaa, vaihtaa kaupunkia ja koulua, katsoa jotain muuta.

Alaovella Sami seisahtui ja veti henkeä. Sitten hän heitti kassin olalleen ja lähti pysäkille. Hän toivoi, ettei äiti olisi ikkunassa ja katsoisi hänen lähtöään. Hän ei katsonut taakseen, mutta hän tiesi, että äiti oli ikkunassa.

Hevin sivaltava ääni kuului taskusta. Se oli yhtä ärsyttävä kuin aina. Sami ei vastannut. Hän vinkkasi lähestyvälle bussille ja nousi sisään.